

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY SIEDLCE**

z dnia 2019 r.

w sprawie przyjęcia i realizacji programu polityki zdrowotnej w zakresie szczepień profilaktycznych przeciwko grypie osób od 60 roku życia zamieszkałych na terenie Gminy Siedlce na lata 2019-2023

Na podstawie art. 18 ust. 1 w zw. z art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 994 ze zm.) oraz art. 7 ust. 1 pkt 1 i art. 48 ust. 1 i ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1510, z późn. zm.) Rada Gminy Siedlce uchwała, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje do realizacji program polityki zdrowotnej w zakresie szczepień profilaktycznych przeciwko grypie osób od 60 roku życia zamieszkałych na terenie Gminy Siedlce na lata 2019-2023, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Siedlce.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego.

Przewodniczący Rady

Andrzej Rymuza

Program profilaktycznych szczepień przeciw grypie dla mieszkańców Gminy Siedlce od 60 roku życia na lata 2019-2023

Okres realizacji: w latach 2019-2023

Autor: Urząd Gminy Siedlce

Podstawa prawna:

Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, art. 48 (Dz. U. z 2017 r. ze zm.).

Siedlce, sierpień 2019 r.

Spis treści

I. OPIS PROBLEMU ZDROWOTNEGO	3
1. Problem zdrowotny	3
2. Epidemiologia	3
3. Uzasadnienie potrzeby wdrożenia programu	4
II. CELE PROGRAMU	5
1. Cel główny:	5
2. Cele szczegółowe:.....	5
3. Oczekiwane efekty	5
4. Mierniki efektywności odpowiadające celom programu	5
III. ADRESACI PROGRAMU	5
1. Oszacowanie populacji, której włączenie do programu jest możliwe.....	5
2. Tryb zapraszania do programu	6
IV. ORGANIZACJA PROGRAMU	6
1. Planowane interwencje	6
2. Dostępne finansowane ze środków publicznych świadczenia opieki zdrowotnej.....	6
3. Sposób powiązania działań programu ze świadczeniami zdrowotnymi finansowanymi ze środków publicznych.....	6
4. Sposób zakończenia udziału w programie.....	7
5. Bezpieczeństwo planowanych interwencji.	7
V. KOSZTY	7
1. Szacunkowe koszty jednostkowe	7
2. Planowane koszty całkowite realizowanego programu	7
3. Źródła finansowania	7
VI. Monitorowanie i ewaluacja.....	8
1. Ocena zgłaszalności do programu.	8
2. Ocena efektywności programu.	8
VII. ZAGROŻENIA DLA PROGRAMU	8
VIII. CZAS TRWANIA PROGRAMU.	8
Podstawa prawna:.....	8
Literatura:.....	9
Inne źródła:.....	9

I. OPIS PROBLEMU ZDROWOTNEGO

1. Problem zdrowotny

Grypa jest chorobą zakaźną przenoszoną drogą kropelkową powodowaną przez wirus grypy zaliczany do grupy ortomikrowirusów (łac. *Orthomyxoviridae*). Charakteryzują ją następujące objawy: gorączka, dreszcze, bóle mięśni, ból głowy zlokalizowany w rejonie oczu oraz czoła, uczucie osłabienia oraz ogólnego "rozbicia". Ze strony układu oddechowego towarzyszy ból gardła, suchy kaszel; czasem także uczucie zatkania nosa i katar. Dodatkowymi objawami towarzyszącymi mogą być nudności, wymioty i biegunka. Cechą charakterystyczną wyróżniającą wirusy grypy jest duża podatność na mutację.

Delikatna modyfikacja budowy łańcucha aminokwasów hemaglutyniny i neuraminidazy wchodzących w skład budowy wirusa grypy wystarcza, aby nowy szczep zaczął powodować zachorowania. Zmienność oraz umiejętność łamania barier międzygatunkowych powoduje, że rokrocznie mamy do czynienia z nowymi szczepami grypy.

Nieleczona grypa może prowadzić do poważnych powikłań, które są głównym zagrożeniem dla życia i zdrowia chorych. Do typowych powikłań pogrypowych zaliczamy:

- zapalenie mięśnia sercowego,
- zapalenie płuc,
- zapalenie opon mózgowych,
- zapalenie mięśni i stawów,
- zapalenie oskrzeli,
- zapalenie ucha środkowego,
- zespół Guillaina-Barrego.

Zapalenie płuc oraz zapalenie mięśnia sercowego są chorobami zagrażającymi życiu zwłaszcza osobom w wieku starszym.

2. Epidemiologia

Duża skłonność genetyczna wirusa grypy do mutowania prowadzi do powstawania co kilkadziesiąt lat bardzo groźnych szczepów, które wywołują pandemie (epidemie obejmujące swoim zasięgiem cały świat). W XX wieku miały miejsce trzy takie pandemie w latach 1918–1919 (grypa hiszpanka), 1957 i 1968. Wirus grypy przyczynił się do śmierci milionów ludzi. Naukowcy przypuszczają, że głównym źródłem tworzenia nowych szczepów wirusów oraz ich rozprzestrzeniania mogą być ptaki.

Grypa występuje w trzech głównych typach:

Typ A – typ, który występuje u ludzi i zwierząt (świnie, konie, foki, norki, wieloryby oraz ptaki) uznawany jest za najgroźniejszy ze względu na największą skłonność do zmian i możliwość łamania ograniczeń międzygatunkowych. Poprzez łatwość z jaką przemianom ulegają otoczki białkowe wirusa przez co przeciwciała osób z nabytą odpornością nie rozpoznają prawidłowo wirusa i pozwalają namnażać się w ciele nosiciela. Mutacje wirusa są istotnym problemem w produkcji skutecznych szczepionek.

Typ B – typ, który występuje wyłącznie u ludzi. Charakteryzuje się umiarkowanym przebiegiem choroby oraz nie jest zdolny do pokonywania barier międzygatunkowych.

Typ C – typ, który występuje u ludzi oraz świń. Charakteryzuje się najłagodniejszym przebiegiem infekcji oraz niską zmiennością genetyczną przez co uznawany jest za najmniej groźny.

Stabilność wirusów grypy w środowisku bardzo silnie zależy od temperatury. Przy przeciętnej letniej temperaturze 20 °C wirusy przyschnięte do powierzchni mogą przetrwać do ośmiu godzin. Przy 22 °C przeżywają w ekskrementach, tkankach padłych zwierząt i wodzie co najmniej 4 dni, przy temperaturze 0 °C ponad 30 dni, a w lodzie wykazują niemal nieograniczoną przeżywalność. Dlatego też niezwykle krytycznym okresem dla wzrostu zachorowań są miesiące o niskiej temperaturze oraz wysokiej wilgotności, która pomaga w przenoszeniu się wirusów.

W zakresie zachorowalności obserwowanej na przestrzeni kilkudziesięciu lat zauważalna jest bardzo wyraźna tendencja do występowania na przemian okresów niskiej oraz bardzo wysokiej zachorowalności co jest efektem zmienności wirusa. Od lat 70 śmiertelność z powodu grypy została

istotnie zredukowana i kształtuje się na stabilnym poziomie. Mimo to grypa w dalszym ciągu jest niebezpieczna.

3. Uzasadnienie potrzeby wdrożenia programu

Grypa u osób starszych wg WHO uważana jest za jedną z najczęściej występujących przyczyn zgonów. W związku z tym osoby od 60 roku życia stanowią grupę, której szczepienia są zalecane. Choroby przewlekłe takie jak cukrzyca, niewydolność nerek zwiększają ryzyko wystąpienia powikłań grypy, np. zapalenia płuc. Wirus grypy wpływa również na rozpad blaszki miażdżycowej co może prowadzić do ostrych zespołów wieńcowych i niewydolności serca, w konsekwencji do zawału mięśnia sercowego i udaru mózgu. Komisja Europejska (KE) wraz z Światową Organizacją Zdrowia (WHO) uznają szczepienia przeciwko grypie jako najskuteczniejszą formę prewencji, walki z chorobą i jej powikłaniami a skuteczność szacują na 70-90%. Odporność po szczepieniu wykształca się po około dwóch tygodniach i trwa od 6 do 12 miesięcy.

Szczepienia przeciw grypie mają pozytywny wpływ na przebieg chorób sercowo-naczyniowych jest to zatem w tej grupie pacjentów działanie prewencyjne. Szczepienie może przede wszystkim powodować zmniejszenie zachorowalności na grypę, minimalizować skutki społeczne oraz ograniczać skutki ekonomiczne choroby. U osób starszych pozwalają zredukować liczbę hospitalizacji i powikłań o 60% oraz liczbę zgonów podczas sezonów grypowych o nawet 80%.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Siedlcach gromadzi w ciągu całego roku dane statystyczne dotyczące zachorowań na grypę w postaci cotygodniowych raportów zbiorczych, przesyłanych przez placówki medyczne z podziałem na teren miasta Siedlce i powiatu siedleckiego, przy czym raporty statystyczne z placówek miejskich i powiatowych zawierają dane dotyczące wszystkich zarejestrowanych do nich pacjentów chorujących na grypę, również tych zamieszkujących na terenie innych jednostek organizacyjnych.

Należy domniemywać, że znaczna część mieszkańców gminy Siedlce korzysta ze świadczeń medycznych placówek na terenie miasta Siedlce, więc zachorowania na grypę w tej populacji, zostały automatycznie przypisane do statystyk miejskich. Z wymienionych powyżej powodów niemożliwe staje się indywidualne oszacowanie liczby zachorowań na grypę dla gminy Siedlce. Ponadto napływające z placówek medycznych raporty zawierają liczbę chorych na grypę wg grup wiekowych ustalonych dla celów statystycznych przez Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego – Państwowy Zakład Higieny, tj.: 0-4, 5-14, 15-54, 65 i więcej, co ostatecznie uniemożliwia ustalenie dokładnej liczby zachorowań na grypę w grupie 60+.

W związku z powyższym PPIS w Siedlcach przedstawia poniżej dostępne dane statystyczne dotyczące zachorowań i podejrzanych zachorowań na grypę ogółem, obejmujące zachorowania na grypę z powiatu grodzkiego ni ziemskiego z lat 2014-2018, które mogą zostać użyte dla uzasadnienia programu szczepień przeciwko grypie w grupie wiekowej 60+.

Z danych PPIS w Siedlcach wynika, że łącznie w grupie statystycznej która ma zostać objęta programem od 15-64 oraz 65 i więcej w latach 2014-2018 zanotowano 196 przypadków zachorowań oraz podejrzeń zachorowań na grypę (objawy ze strony układu oddechowego).

Jednakże należy podkreślić, że oficjalne statystyki dotyczące zachorowań na grypę i powikłań grypy oraz jej śmiertelności mogą być niedoszacowane, gdyż często w dokumentacji pacjenta jako powód wizyty ambulatoryjnej lub hospitalizacji podaje się zaostrzenie choroby przewlekłej lub powikłanie po przebytej grypie, np. zapalenie płuc, a nie grypę, która była pierwotną przyczyną stanu zdrowia pacjenta.

Z danych gromadzonych przez NIZP-PZH w Warszawie wynika, że na grypę w Polsce choruje co roku około 20-30% populacji dzieci oraz 5-10 % wszystkich dorosłych. Choroba ta okazuje się śmiertelną dla 0,1%- 0,5% ogółu chorych, ale w przypadku seniorów wskaźnik ten wynosi 1%.W całej populacji powikłania zdarzają się u 1-5 % chorujących na grypę, częściej u osób z grup zwiększonego ryzyka, do których można zaliczyć m.in. grupę wiekową 60+.

II. CELE PROGRAMU

1. Cel główny:

Poprawa stanu zdrowia mieszkańców gminy Siedlce od 60 – go roku życia, mieszkających na terenie gminy Siedlce poprzez prowadzenie edukacji zdrowotnej oraz wykonywanie szczepień ochronnych przeciwko grypie w latach 2019-2023.

2. Cele szczegółowe:

- 1) zmniejszenie liczby zgonów w wyniku grypy i jej powikłań,
- 2) zwiększenie wiedzy wśród mieszkańców gminy Siedlce o grypie i jej powikłaniach oraz roli szczepień ochronnych w profilaktyce chorób zakaźnych,
- 3) zwiększenie dostępności do bezpłatnych szczepień przeciw grypie w grupie osób objętych Programem,
- 4) kształtowanie postawy odpowiedzialności za zdrowie własne i poczucie społecznej odpowiedzialności za zdrowie innych.

3. Oczekiwane efekty

- 1) zmniejszenie zachorowań na grypę wśród osób od 60 roku życia w gminie Siedlce,
- 2) zmniejszenie liczby występowania powikłań z powodu grypy u osób w wieku od 60+,
- 3) zaszczepienie w każdym roku realizacji Programu co najmniej 10 % osób w wieku od 60 roku życia,
- 4) zwiększenie poziomu świadomości na temat skuteczności szczepień przeciw grypie,
- 5) zmniejszenie liczby zakażeń grypą lub infekcjami grypopodobnymi w okresie 6-12 miesięcy od zaszczepienia,
- 6) poprawa jakości życia osób starszych w gminie.

4. Mierniki efektywności odpowiadające celom programu

Miernikiem efektywności programu będzie:

- frekwencja osób w wieku 60+ zgłaszających się do programu,
- liczba osób biorących udział w programie w każdym roku jego realizacji,
- liczba zgłoszeń zachorowania na grypę w stosunku do ogólnej liczby osób zaszczepionych w gminie,
- liczba hospitalizacji z powodu powikłań pogrypowych w każdym roku realizacji Programu,
- liczba osób uczestnicząca w działaniach edukacyjnych.

III. ADRESACI PROGRAMU

1. Oszacowanie populacji, której włączenie do programu jest możliwe

Program skierowany jest do osób zamieszkujących na terenie gminy Siedlce. Do akcji szczepień włączone zostaną osoby, które ukończyły 60 rok życia. Z danych meldunkowych Ewidencji Ludności Gminy Siedlce wynika, że na dzień 30 czerwca 2019 roku grupa ta obejmuje **3461** osoby.

W następnych latach realizacji programu przystępować do niego będą kolejne osoby, które osiągną wiek umożliwiający przystąpienie do programu. Z uwagi na cykliczność szczepień przeciw grypie oraz dane demograficzne, każdego roku, w trakcie trwania programu, liczba zaszczepionych osób powinna wzrastać. Środki finansowe zaplanowane na ten cel, pozwolą na włączenie do programu co najmniej 10% osób rocznie z wyodrębnionej grupy docelowej. Przyjęcie programu do realizacji nastąpi po

podjęciu stosownej uchwały przez Radę Gminy Siedlce. Według danych z ewidencji ludności populacja mieszkańców gminy Siedlce wynosi 18210 osób (na dzień 30.06.2019 r.).

Źródło: Statystyka mieszkańców gminy Siedlce wg wieku i płci (stan na 30.06.2019r.). Populacja adresatów programu, czyli osób 60+ (wg tego samego źródła) wynosi 3461 osób. Uczestnictwo w programie polegać będzie na zrealizowaniu szczepienia szczepionką przeciw grypie. W programie będą brały udział osoby zakwalifikowane przez lekarzy, które dobrowolnie wyrażą chęć uczestnictwa w programie.

2. Tryb zapraszania do programu

Założeniem programu jest dotarcie do jak najszerszej grupy osób objętej programem, zamieszkujących na terenie gminy Siedlce. Zostaną podjęte działania informacyjno – edukacyjne, zachęcające do skorzystania ze szczepień przeciw grypie, skierowane do mieszkańców w wieku 60+. Beneficjenci zostaną zaproszeni do programu poprzez zamieszczenie informacji na stronie internetowej Urzędu Gminy Siedlce (<http://www.gminasiedlce.pl>), w lokalnych mediach, np. Tygodnik Siedlecki, Życie Siedleckie, Echo Podlasia, Katolickie Radio Podlasie. W rozpropagowanie informacji o programie zostaną włączone także: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siedlcach, sołtysi oraz organizacje pozarządowe działające na terenie gminy Siedlce.

IV. ORGANIZACJA PROGRAMU

1. Planowane interwencje

Z bezpłatnego szczepienia przeciw grypie będą mogli skorzystać mieszkańcy gminy Siedlce, spełniający kryteria włączenia do programu. Szczepienia rozpoczną się w październiku każdego roku objętego programem. Planowane interwencje będą prowadzone przez realizatora/ów wybranego/ych w drodze otwartego konkursu ofert, wg procedury konkursowej, przeprowadzonej zgodnie z art. 48b Ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Szczepienia będą prowadzone na terenie gminy Siedlce lub miasta Siedlce, w miejscu wskazanym przez realizatora/ów. W programie szczepień przeciw grypie zostaną wykorzystane dostępne, dopuszczone do użytkowania szczepionki, wybrane przez realizatora/ów.

Realizator programu będzie zobowiązany do posiadania zasobów (kadra, pomieszczenia, wyposażenie) niezbędnych do realizacji powierzonego zadania, zgodnie z obowiązującymi przepisami. Wraz z przeprowadzeniem szczepienia, realizator programu zwróci szczególną uwagę na edukację w zakresie celowości szczepień i ich kontynuacji w latach kolejnych oraz postępowania w przypadku wystąpienia niepożądanego odczynu poszczepiennego. W przypadku wystąpienia niepożądanego odczynu poszczepiennego (NOP) przewidziana jest dodatkowa konsultacja medyczna. Lekarz, na podstawie zgłoszonych objawów oraz badania lekarskiego, podejmie decyzję o dalszym postępowaniu.

2. Dostępne finansowane ze środków publicznych świadczenia opieki zdrowotnej

W Polsce szczepienia przeciwko grypie nie są refundowane.

3. Sposób powiązania działań programu ze świadczeniami zdrowotnymi finansowanymi ze środków publicznych

Program polega na wykonaniu szczepień, przez co oczekuje się znacznego zmniejszenia występowania grypy oraz wywołanych przez nią powikłań, zmniejszenia czasu oczekiwania na wizytę lekarską w POZ, dzięki zmniejszeniu zachorowań infekcyjnych w sezonie oraz mniejszą liczbę hospitalizacji.

4. Sposób zakończenia udziału w programie

Po wykonaniu szczepień adresat programu nie wymaga żadnych świadczeń i może opuścić podmiot leczniczy, co jest równoznaczne z zakończeniem udziału w programie.

Uczestnik programu może zostać poproszony o wypełnienie krótkiej ankiety, która posłuży do analiz i ewaluacji programu. W przypadku wystąpienia niepożądanego odczynu poszczepiennego pacjent będzie korzystał z opieki medycznej, zgodnie z ogólnymi zasadami udzielania świadczeń medycznych, o których zostanie wcześniej poinformowany.

5. Bezpieczeństwo planowanych interwencji

Szczepienia przeprowadzane będą przez wykwalifikowany personel medyczny z zachowaniem wszelkich warunków, niezbędnych dla prawidłowego szczepienia. Realizator odpowiada za wykonanie szczepienia oraz za jego skutki, jak również ma obowiązek być ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej. Szczepionka użyta do szczepienia będzie dopuszczona do obrotu w Polsce na dany sezon profilaktyki. Szczepienia będą przeprowadzone przez pielęgniarki posiadające kurs szczepień po wcześniejszej kwalifikacji do szczepienia przeprowadzanej przez lekarza. Podmioty są zobowiązane spełniać warunki określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 18 sierpnia 2011 r. w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych.

V. KOSZTY

1. Szacunkowe koszty jednostkowe

Szacunkowy koszt wykonania pojedynczego świadczenia zdrowotnego oraz czynności dodatkowych dla jednej osoby szacuje się na **60 zł** w tym:

- zakup szczepionki przeciwko grypie na właściwy sezon grypowy,
- badanie lekarskie-kwalifikację do wykonania szczepienia,
- podanie szczepionki zgodnie ze schematem określonym przez producenta,
- sporządzenie dokumentacji medycznej z przeprowadzonych szczepień (zgodnie z obowiązującymi przepisami w tym zakresie i standardami stosowanymi przez Narodowy Fundusz Zdrowia oraz archiwizowanie danych),
- sporządzenie sprawozdania z jego realizacji,
- czynności organizacyjno-administracyjne.

2. Planowane koszty całkowite realizowanego programu

Środki finansowe na realizację przedmiotowego programu będą w planie budżetu gminy Siedlce na kolejne lata, szczególnie na kontynuację finansowania trwałości Programu w ramach kampanii edukacyjnych w kolejnych latach.

Planowany całkowity koszt realizacji Programu w latach 2019-2023 kształtuje się na około 105 000 zł. Z danych uzyskanych z ewidencji ludności wynika, że według stanu na dzień 30.06.2019 r. liczba mieszkańców Gminy Siedlce w wieku 60+ wynosiła **3461 osób**. W celu wyliczenia planowanego całkowitego kosztu realizacji programu przyjęto, że szacunkowa liczba osób w populacji objętej programem wynosi 3461 (oszacowano, że frekwencja może wynieść co najmniej 10%). $3461 \text{ osób} \times 10\% = 346 \text{ osoby}$, $346 \text{ osoby} \times 60,00 \text{ zł} = 20.760,00 \text{ zł}$ rocznie. Zakładana kwota roczna $20.760,00 \text{ zł} \times 5 \text{ lat} = 103.800,00 \text{ zł}$. Planowany całkowity koszt realizacji programu w latach 2019-2023 może wynieść ok. **105.000,00 zł**, uwzględniając podwyżki cen jednostkowych szczepionek, usług i koszty informacyjne. Zakładając co najmniej 10% frekwencję zaszczepionych rocznie, w programie może uczestniczyć **1730** mieszkańców gminy.

3. Źródła finansowania

Program szczepień ochronnych przeciwko grypie dla osób od 60 roku życia będzie w całości finansowany z budżetu Gminy Siedlce.

VI. MONITOROWANIE I EWALUACJA

1. Ocena zgłaszalności do programu

Zgłaszalność do programu zostanie oceniona na podstawie liczby osób zgłaszających się do uczestnictwa w programie i zaszczepionych, przedstawionych w sprawozdaniu okresowym i końcowym z realizacji zadań programowych.

2. Ocena efektywności programu

Ocena efektywności programu dokonana zostanie przez Urząd Gminy Siedlce i przedstawiona Radzie Gminy Siedlce.

Na ocenę składać się będą:

- 1) liczba osób, które zostaną zaszczepione;
- 2) liczba osób powyżej 60 roku życia hospitalizowanych z powodu grypy oraz powikłań pogrypowych;
- 3) liczby zgonów osób powyżej 60 roku życia wywołanych gripą oraz powikłaniami pogrypowymi;
- 4) liczba osób uczestniczących w działaniach edukacyjnych

Ocena programu będzie dokonana przy współpracy z konsultantem wojewódzkim w dziedzinie chorób zakaźnych oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Siedlcach. Ocena będzie dokonywana po każdym roku realizacji programu oraz po zakończeniu całości programu.

VII. ZAGROŻENIA DLA PROGRAMU

Program może nie zostać zrealizowany całkowicie lub w części ze względu na:

- brak zgłoszeń uczestników do programu,
- zmianę przepisów prawnych uniemożliwiającą realizację programu.

VIII. CZAS TRWANIA PROGRAMU.

Program będzie realizowany w latach 2019 – 2023.

Termin rozpoczęcia szczepień planowany jest od października 2019 r. a zakończenia do końca grudnia 2023 r.

Szczepienia odbywać się będą przez okres 5 lat przed kolejnym sezonem epidemicznym w terminach zgodnych z zaleceniami producentów szczepionek.

Program będzie miał też aspekt edukacyjny dotyczący m.in.:

- prawidłowego stosowania antybiotyków celem ochrony ich skuteczności;
- informacji na temat niebezpieczeństw jakie niosą ze sobą infekcje wywołane wirusem grypy,
- popularyzacji szczepień ochronnych jako profilaktyki chorób zakaźnych
- postępowania w razie wystąpienia NOP – Niepożądanych Odczynów Poszczepiennych.

Podstawa prawna:

1. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, art. 48 (Dz. U. z 2017 r. ze zm.)
2. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 994 ze zm.);
3. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 22 grudnia 2017 r. w sprawie wzoru programu polityki zdrowotnej, wzoru raportu końcowego z realizacji programu polityki zdrowotnej oraz sposobu

sporządzenia projektu programu polityki zdrowotnej i raportu końcowego z realizacji programu polityki zdrowotnej;

Literatura:

Brydak L.B., Grypa. Pandemia grypy mit czy realne zagrożenie?, Warszawa, 2008

Dymek-Skoczyńska A., Stanisławska J., Drozd E., Talarska D. Szczepienia przeciw grypie u osób w wieku podeszłym - czynniki determinujące decyzję pacjentów. Nowiny Lekarskie 2012, 81 (1);

Inne źródła:

- Urząd Gminy Siedlce- Wydział Organizacyjno-Administracyjny (Baza danych Ewidencji ludności);
- Państwowy Powiatowy Inspektor sanitarny w Siedlcach -Dane Sekcji Epidemiologii PSSE Siedlce;
- Rekomendacje Ministra Zdrowia i Głównego Inspektora Sanitarnego;
- <http://szczepienia.pzh.gov.pl/szczepionki/grypa/>;
- Narodowy Program Zwalczania Grypy, który można, znaleźć w formie elektronicznej na www.npzig.pl